

corum inveniuntur, quæ in Latinis non sunt, in A Latinum converterem linguam. Sed ego sæpius opposui tibi rusticitatem mei sermonis, considerans tantæ latitudinis pelago me ad transmeandum non posse sufficere cum tam parva scientiæ navicula, cum sint tanti sermones tantique libri, ut confidenter dicam, si surrexissent Ambrosius, Augustinus, Hieronymus atque Gregorius, qui fuerunt doctissimi in utraque scientia, divina scilicet et humana, et fuerint in eloquentia veluti quatuor paradisi flumina, ipsi quidem per multa tempora haberent quæ facere possent. Quanto magis ego, cum sim minimus omnium, et in utraque scientia minus eruditus, et sensus præ ætate jam sit diminutus, et oculi caligaverint mihi?

Sec et hæc per multa tempora cum in corde meo versarem, et nescirem utrum tibi obedi-rem, aut ignorantiam meam silentio tegerem, quandoque tuis devictus adhortationibus, nec non et confusus in benevolentia. Patrum fratrumque, in quorum manibus ventura sunt hæc capitula seu narrationes, qui benigne eas corrigere et emendare studebunt, aggrediar hoc opus injunctum, invocando adiutorem Spiritum sanctum, qui aperit ora mutorum et linguas infantium facit disertas. Unde precor vos omnes qui lecturi estis; quod corrigendum est, corrigite; quod emendandum, emendate, et mihi, quæso, veniam date.

ANNO DOMINI DCCCCL.

LAURENTIUS

CASSINENSIS PRIMUM MONACHUS, POSTEA INCERTÆ SEDIS EPISCOPUS

NOTITIA HISTORICA

(Apud Mai, Spicilegii Romani tom. V.)

Petrus Diaconus in libello De viris illustribus Casinensibus, cap. 6, hæc habet: Laurentius Casinensis cœnobii monachus, scientia antecessorum suorum post sanctissimum Benedictum, nulli inferior, factus episcopus, etc., sermonem de beati Benedicti vigilia elegantem composuit. Sedem Laurentii episcopalem Casinensia monumenta non designant; ipsum tamen circa annum Christi 950 floruisse tradit Marus in adnotationibus ad Petrum Diaconum. Sequentem ergo sermonem ex codice Vaticano 1202, olim Casinensi, Longobardicis litteris scripto et mire picto, libenter profero.

LAURENTII

SERMO IN VIGILIIS SANCTIS PATRIS BENEDICTI

Almifici Patris nostri Benedicti, o venerabilissima B concio, celebraturi solemnia, cunctipotentis Dei, qui perfectionis culmen ei scandere concessit, supplices flagitemus clementiam, quatenus mens nostra, vitiorum emundata rubigine, sic sui patroni devote præstoleatur adventum, ut ejus præsentiam lætabunda mereatur amplecti. Nullatenus siquidem dubitandum est, hunc sacratissimum patronum adesse nobis præsentem, cum ejus gloriosam festivitatem devotionis colere studemus affectu. Et quidem, cum omni tempore observantes almifica sua mandata pietate solita dignetur invisere, munireque non desinat, in hac tamen sua sanctissima solemnitate speciali quadam humanitate suis interesse dignabitur famulis, qui utique specialius solitoque more devotius omni industria sua student præcordia comere [sic] ad C

tantum Patrem excipiendum. Siquidem illius cum capitis constat esse potissimum membrum, qui evangelica intonans voce dicere est dignatus: Ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo, illic et ego in medio eorum ero (*Matth. xviii, 20*). Si ergo caput, Christus, videlicet nobis in suo nomine congregatis adesse dignatur, ejus utique membra nullatenus absunt. Si autem ei membra, electi scilicet omnes, generaliter assunt, quanto magis gloriosissimus patronus noster Benedictus, ejus adhærens suos fovet clientes, eorumque precamina vota que salubria studet apud eundem Altithronum commendare? Quem utique tanto facilius nostram impetrare salutem ab eodem Deo et Domino nostro haud dubie credimus, quanto post beatos et sanctos apostolos præ cunctis pene terrigenis, et meritorum